

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **G. družstvo**, Nám. S. Z., IČO: X. (pôvodne V. a. s. B. vo veci týkajúcej sa pobočky M., následne G. s. r. o. neskôr s obchodným menom R. s.r.o., L. B., IČO: X.) proti žalovanému **1/ Obec L. L.** zastúpená advokátom JUDr. J. G. ul. X. H. a proti žalovanému **2/ S. a. s., Š. B.**, IČO: X. (predtým Š. Slovenskej republiky), zastúpenému advokátkou JUDr. R. B. Š. B., o zaplatenie 37 764,72 € (11 377 000 Sk) s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 02. mája 2008, č. k. 2 Cb 5/2006-278, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 02. mája 2008, č. k. 2 Cb 5/2006-278 v napadnutej časti týkajúcej sa uplatnených úrokov **z r u š u j e** a vec mu v tejto časti **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozhodnutím zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal voči žalovanému 1/ ako veriteľovi zaplatenia istiny 11 477 000 Sk s príslušenstvom (úrokmi) z dôvodu nesplateného poskytnutého úveru vyplývajúceho z úverovej zmluvy z 13. decembra 1991, č. 2010 a voči žalovanému 2/ z dôvodu ručiteľského záväzku vystaveného 21. novembra 1991.

Súd prvého stupňa rozhodol s odôvodnením, že tak žalobca, resp. jeho právny predchodca V. a. s., pobočka M., uzatvoril 13. decembra 1991 so žalovaným 1/ úverovú zmluvu č. 2010, ktorou sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému 1/ úver vo výške 22 322 000 Sk so 17% úrokom s tým, že odchýlka basic rate

je 2%, so splatnosťou 31. marec 1994. Žalovaný 2/, pôvodne Š. SR, podpísal ručiteľskú listinu, v ktorej je záväzok splácať z vlastných prostriedkov úver poskytnutý žalovanému 1/ ak tento neuhradí záväzok z úverového vzťahu. Súčasne žalovaný 2/ dal súhlas, aby peňažný ústav uhradil nevyplatený úver z jeho účtu. Žalovaný 1/ vyčerpal úver v sume 11 937 768 Sk. Vyhlásenie o ručiteľskom záväzku Š. SR je z 21. novembra 1991 a bolo vyhotovené za účelom zabezpečenia úveru. Štátny fond mohol urobiť iba také právne úkony, na ktoré bol oprávnený v zmysle zákona č. 128/1991 Zb. o Š. Slovenskej republiky. Prostriedky fondu mohol použiť iba na účely taxatívne uvedené v § 4 ods. 1 písm. a/ - e/ cit. zákona a to vtedy, ak o tomto použití bolo rozhodnuté kvalifikovaným spôsobom. V zmysle § 4 ods. 1 cit. zákona nakladanie s prostriedkami tým spôsobom, že by sa nimi poskytlo ručenie alebo iné zabezpečenie záväzku, nie je uvedené. Pretože vyhlásenie o ručiteľskom záväzku sa prieči právnomu predpisu a to zákonu č. 128/1991 Zb., je podľa § 21 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka neplatné. Preto žalobu proti žalovanému 2/ zamietol.

Žalobca V. a. s., B. svoju pohľadávku z úverovej zmluvy postúpila spoločnosti G. s. r. o., Bratislava, IČO: X. ktorá vstúpila do konania na strane žalobcu. Následne táto spoločnosť postúpila uplatnenú pohľadávku postupníkovi G. družstvu, Nám. S. Z., čo G. s. r. o. súdu oznámila písomným podaním z 05. júna 2007. Postúpením pohľadávky prestala byť spoločnosť G. s. r. o., B. veriteľom dlžníka, teda stratila aktívnu legitimáciu. Postupník nevyсловil súhlas so vstupom do konania na strane žalobcu, teda nenadobudol aktívnu legitimáciu k predmetu sporu. Preto pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu súd žalobu zamietol.

Súd prvého stupňa o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu v časti zamietnutej žaloby týkajúcej sa uplatnených úrokov podal odvolanie postupník G. družstvo, Z. (č. l. 347). Namietal, že súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím mu odňal možnosť konať na strane žalobcu. Vytýkal súdu, že nepoučil žalobcu podľa § 5 O. s. p., že je potrebné doručiť súhlas osoby, ktorá má vstúpiť na jeho miesto. Týmto porušil zákonnú poučovaciu povinnosť. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa rozhodol bez nariadenia pojednávania, tým neposkytol účastníkom konania právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, preto porušil ústavné a zákonné práva na verejné prejednanie veci. Nevyhlásil rozsudok verejne a účastníkom konania neoznámil miesto a čas jeho vyhlásenia. Zamietol nárok žalobcu voči žalovanému 1/ z dôvodu, že

postúpením pohľadávky prestala byť spoločnosť G. s.r.o., B. veriteľom žalovaného 1/, teda stratila aktívnu legitimitáciu. K takémuto skutkovému zisteniu dospel krajský súd bez toho, aby vykonal dokazovanie, preukazujúce vyššie uvedené skutočnosti a bez toho, aby poskytol účastníkom konania možnosť vyjadriť sa. Teda vydal rozhodnutie bez úplného zistenia skutkového stavu. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení k odvolaniu žiadal odvolanie konanie zastaviť, pretože vo veci samej žalobca nepodal odvolanie. Odvolanie podal len proti uzneseniu z 02. mája 2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec v medziach odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Predovšetkým odvolací súd k vyjadreniu žalovaného 1/ poznamenáva, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 02. mája 2008 nadobudlo právoplatnosť v časti týkajúcej sa žalobou uplatnenej peňažnej pohľadávky v sume 11 477 000 Sk, pretože v tejto časti žalobca nepodal odvolanie. Okrem tejto peňažnej pohľadávky žalobca uplatnil žalobou aj úroky vyplývajúce z úverového vzťahu a aj v tejto časti bola žaloba krajským súdom zamietnutá. Žalobca podal odvolanie len v časti zamietnutia žaloby týkajúcej sa úrokov, preto predmetom odvolacieho konania je len táto časť rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa obsahu spisu v priebehu konania došlo k viacerému postúpeniu uplatneného peňažného nároku, teda k zmene aktívnej legitimitácie žalobcu. Žalobca G. s. r. o. B., neskôr s obchodným menom R., s. r. o. postúpil pohľadávku zmluvou o postúpení z 30. apríla 2007 postupníkovi G. družstvo, Z.. Túto skutočnosť oznámil žalobca súdu prvého stupňa 05. júna 2007 (č. 1. 241) so žiadosťou o pripustenie zmeny žalobcu na postupníka. K oznámeniu predložil zmluvu o postúpení, kde sa postupník v článku III bod 3.2 zaviazal podať návrh na zmenu navrhovateľa v konaní o uplatnenie postúpenej pohľadávky.

Súd prvého stupňa neakceptoval záväzok postupníka v zmluve o postúpení ako súhlas postupníka so vstupom do konania na strane žalobcu v zmysle § 92 ods. 3 O. s. p. a uznesením z 02. mája 2008 č. k. 2 Cb 5/2006-276 nepripustil zmenu na strane žalobcu.

Na základe odvolania postupcu, pôvodného žalobcu (č. l. 287) Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 24. februára 2009 , sp. zn. 6 Obo 118/2008-335 napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach zmenil a pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpil R., s. r. o. B., a na jej miesto vstúpilo G. družstvo, Z., IČO: X.. Rozhodol tak z dôvodu, že postupník dodatočne 01. júla 2008 predložil súdu súhlas so vstupom do konania na strane žalobcu v zmysle § 92 ods. 3 O. s. p.

Predmetné napadnuté rozhodnutie vo veci samej bolo vyhlásené v deň vydania uznesenia z 02. mája 2008, č. k. 2 Cb 5/2006-276, ktoré uznesenie bolo odvolacím súdom zmenené. Preto odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej bolo podané aktívne legitimovaným subjektom G. družstvo, Z..

Podľa § 154 ods. 1 O. s. p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Uvedené ustanovenie platí aj pre rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 211 O. s. p.), teda aj tu pre rozhodnutie je rozhodujúci čas vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

V priebehu prvostupňového konania došlo k procesnému nástupníctvu z dôvodu právnej skutočnosti zakladajúcej prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná (§ 92 ods. 2 O. s. p.). Na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2009 , sp. zn. 6 Obo 118/2008-335 vstúpil do konania na strane žalobcu G. družstvo, Z.. Preto zamietnutie žaloby súdom prvého stupňa z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie pôvodného žalobcu G. družstvo, Z. bola novému žalobcovi R., s. r. o. B. odňatá možnosť konať pred súdom.

Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach v odvolaní napadnutej časti týkajúcej sa úrokov podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Vzhľadom na výsledok predmetného odvolacieho konania odvolací súd nepokladal za potrebné sa zaoberať ďalšími odvolacími námietkami žalobcu.

Odvolací súd z dôvodu procesného nástupníctva na strane žalobcu upravil v záhlaví rozhodnutia označenie žalobcu podľa skutočného stavu.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 13. októbra 2009

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: L.B.